

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

7. Sub conditione, quæ in est contractui matrimonij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

toris mente constet. Ratio autem huius rei est, quia ita absolute disponunt iura, ne ob metum lucri emittendi Legatarius vel haeres inducantur ad malum: regulariter tamen id etiam disponunt ex praesumpta vel interpretativa Testatoris voluntate. Et quidem valet legatum, quando non stat per Legatarium, quin ponatur modus. At non stat per Legatarium apponi modum turpem, sed per legem, quae modum illum, seu illud turpe onus merito vetat; ergo pari modo valet legatum sub simili conditione turpi.

§. Quid in ceteris contractibus communibus? Respondetur, in his ejusmodi conditiones turpes, nec rejiciuntur, nec impossibiles reputantur; obligantur tamen sic contrahentes rescindere ejusmodi contractum factum sub conditione turpi, ut sic patrandae turpitudinis impediatur, de quo ego latē, lib. 7. in Decalog. cap. 5. §. 3. à num. 8.

§. VII. Sub conditione, qua inest contractui Matrimonii.

1. Si apponatur in contractu conditio, quae de se inest in dicto contractu, eoque modo exprimitur, quo inest, non suspendit contractum, sed statim est perfectus, v. g. *Vendo tibi equum, si consenseris*: quae est conditio tacite imbibita in omni contractu, vel: *si pretium dederis*, quae est conditio ex se inherens contractui venditionis. Ratio est manifesta, quia cum tacite, & expressi eadem sit ratio (de quo axiomate plura habent Pontius, l. 3. cap. 2. & Barbosa in tr. axiom. 218.) ejusmodi contractus non est per memoratas conditiones proprie conditionatus, sed solum per illas exprimitur id, quod de jure veri contractus est.

2. Id igitur pari modo se habet in contractu Matrimonii. Quare, si dicas: *Contraho tecum, si consenseris, si non es mea consanguinea, si nullum subest impedimentum*, non suspenditur Matrimonium, quia conditiones hae de se inest in Matrimonii contractu. Ita Sanchez, l. 5. matr. d. 1. n. 6. Pont. loc. cit. Avers. quae. 5. matr. sect. 6. V. In primis, alique.

3. Dixi (eo modo, quo inest) nam, si ejusmodi conditiones aliter exprimentur, non est mirum, quod suspendant. Sic in jure, l. si ita legatum, §. illi, si volet, ff. de legatis primo, suspenditur dispositio in sequentem modum facta: *Relinquo Titio legatum illud, si velit*: Sensus enim est, si se declarat, quod velit (quae declaratio non inest in dispositione) quare antequam declaraverit, se velle: non habet vim legatum; nam propterea, Titio ante declarationem mortuo, legatum non transmittitur ad ejusdem Titii haeredes. Simili modo in materia Beneficiaria, si dicat, Pontifex, vel Episcopus: *Confero tibi hoc Beneficium, si es idoneus*, non suspendit. At, si dicat: *Confero tibi hoc Beneficium si invenius saceris idoneus*, suspendit, quia illud explicatur, ut inest de jure Collationis, hoc verò, non item.

4. Quod ergo de his dispositionibus dictum est, servari etiam debet in Matrimonio. Unde, si sic illud in eas: *Contraho tecum, si Ecclesia id approbaverit*, suspendit, quia conditio aliter exprimitur, ac inest. Sensus enim est si facto examine constiterit, non adesse impedimentum. Ita Avers. l. c. V. Sed certe, cum Sanchez, l. c. aliisque quibus addit Coninch. citatum ab Aversa in contrariam partem; sed, si is attentè legatur, mihi videtur, esse pro parte hac, quae est communis.

5. Quando aliquis diceret, *si Deo placuerit, vendo tibi equum, auco te in uxorem*, &c. cum communiter intelligatur de voluntate beneplaciti Dei, quia omnia vult, vel permittit, nec suspendit contractum, nec Matrimonium, sed validè ea inest. At, si intelligatur de voluntate Approbationis, id est si Deus, ut bonum approbet, tunc, propter rationem modò dictam suspendit. Ita Sanchez, Aversa, alique citati.

Lege Pasqualigum tr. 3. q. mor. 36. qui ex allata doctrina colligit, legatum quoddam relictum Religioso, si

ipsum Religiosus petierit, nec ab ipso Religioso, nec ejus Monasterio obtineri posse nisi ipse Religiosus solaliter petat, nec satis esse, si petat Monasterium.

§. VIII. Sub conditione contraria contractui Matrimonii.

1. Si quis v. g. ita contrahat: *Te duco in uxorem, si non transieram dominium meum corpus ad conjugalem*, contrahit cum conditione, seu modo contrario substantiae matrimonii. Et his, vel similibus, irritum esse, & nullum matrimonium, quia non potest matrimonium subsistere sine suis substantiis, quae non immerito sic definitur Pontifex, *si de corpore non novum jus concedens, sed quod est de jure matris* declarans.

2. Atque id verum est tamen si altero ex conjugibus ejusmodi conditio apponatur, quia validus matrimonii aequè pendet ab utriusque consensu, ut contra Covarruviam, & alios requirentes ad nullitatem, ut conditio hac apponatur ab utroque, notat C. de h. de h. par. 1. §. 4. et Sanchez probabilem vocat Covarruviam.

3. Cum autem hae conditiones versari possint contra bona matrimonii superius dicta, Sacramentum, & Fidei, Prolem: Quæritur, an quæcumque conditio contra hanc tria, matrimonium irritet? Exemplum primum, *Contraho tecum donec, seu, si non inveniam pulchrum virum contra matrimonium Sacramentum, quod est indissolubile*. Exemplum secundi, *Contraho tecum, si te ad alium tradideris*, Exemplum tertii, *Contraho tecum, si prolem generare, vel educare prolem*.

4. Et omnes quidem conveniunt, conditiones contra bonum Sacramenti, & Fidei in primo, & secundo exemplo allatas irritare matrimonium, quia hae sunt essentialia matrimonii. At de conditione contra generationem proles Sanchez l. 5. matr. d. 10. putat ab irritari matrimonium, quia pari modo illius essentia ipsa pugnat.

5. Sed G. Hurtad. d. 7. matr. diff. 9. cum Vaf. Rold. Coninch. melius distinguit; atque, ad ea matrimonium irritari, quando apponitur conditio evitandi prolem modo illicito v. g. si deberet evitari, sumendo carnalem deiciendum factum, occidendo, vel non educando prolem susceperam, &c. Id enim est plane contrarium matrimonio: non autem irritari, quando apponitur conditio modo licito v. g. si evitanda esset proles proli, quia conjux nollet perire; quod utique licet ipsi est, vel, quia etiam nollet reddere, sed cum consensu alterius conjugis, pura emissio ex utroque voluntate Voto Castitatis: id enim non repugnat matrimonio, cujus essentia est obligatio ad transmittendum corpus in ordine ad generationem, non verò ipsi ab illis generatio, ut supra vidimus. Quare si ad alium proli fiat propter bonum finem ex utroque conjugis consensu, ut fuit in matrimonio Sanctissime Virgine & Sancti Ioseph, nec illicita est, nec Matrimonium irritat repugnans.

§. IX. Sub conditione positiva, vel negativa.

1. Hæc, vel similis positiva conditio sine præfixione temporis: *Te duco in uxorem, si Romanus abbas vnicus*, & primo actu impleretur. Debet autem impleri quàm primum moraliter possit. Ita Avers. §. 5. Matr. Quarto, unde, si occurrat moralis opportunitas, & si non adeas, solvitur contractus nisi matrimonium si adeas, stabilitur, & firmus redditur; jam enim promissum conditio. De hac conditione sic habet Textus (lib. 2. de condit. & demens. §. 1.) Si in Contractu ascenderit, sic recipienda est, cum primum potuerit cederet.

2. Contra, hæc, vel similis conditio negativa sine determinatione temporis: *Te duco, si Romanus non abbas*, propterea vana est, & nullum vique parit matrimonium.